

Çocuk Hastalarda Stomaya Bağlı Komplikasyonlar İçin Risk Faktörleri: Retrospektif Bir Çalışma

Can İhsan Öztörün ¹, Elif Emel Erten ², Vildan Selin Çayhan ², Ahmet Ertürk ², Süleyman Arif Bostancı ¹, İrem Akbaş ², Bilge Başaran ², Enes Sağlık ², Aslı Nur Abay ², Sabri Demir ², Müjdem Nur Azılı ¹, Emrah Şenel ¹

¹ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı

² Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği, Ankara

Amaç

Stoma komplikasyonlarının insidansını değerlendirmek
Hasta tanısı, klinik bulguları, stomaların acil veya elektif şartlarda oluşturulması ve stoma tipi gibi potansiyel risk faktörlerini belirlemektir.

Materyal-metod

- 2019-2025
- 270 çocuk hasta
- Nekrotizan enterokolit, anal atrezisi, Hirschsprung hastalığı, rektal hastalıklar, mekonyum ileusu, kistik fibrozis, volvulus, intestinal atrezi ve intestinal perforasyon tanılı hastalar
- Ileostomi/kolostomi
- Hastaların demografik verileri, altta yatan hastalıkları, eşlik eden komorbiditeleri, stoma tipi ve seviyesi, cerrahinin acil ya da elektif yapılma durumu ve stoma komplikasyonları (anastomoz kaçağı, prolapsus, ciddi peristomal dermatit, obstrüksiyon, perforasyon, yara enfeksiyonu) kaydedildi.

Bulgular

En sık stoma oluşturulma nedeni nekrotizan enterokolit idi (%38,5; n=104).

88 hastada (%32,6) Stomaya bağlı komplikasyonlar gelişti.

En sık görülen komplikasyonlar peristomal dermatit (%10; n=27), stoma prolapsusu (%7,4; n=20) ve yara ayrışması (%6,3; n=17) idi

Tablo 1. Univaryant Analiz Sonuçları: Komplikasyon Gelişimi ile Demografik ve Klinik Faktörler

Değişken	Komplikasyon Var (n=88)	Komplikasyon Yok (n=182)	p
Cinsiyet (E/K)	52 / 36	106 / 76	0,62 (≥0,05)
Gestasyonel yaş (hafta, ort±SS)	35,8 ± 3,2	36,1 ± 3,4	0,48 (≥0,05)
Doğum ağırlığı (g, ort±SS)	2.560 ± 480	2.610 ± 510	0,44 (≥0,05)
Komorbidite varlığı (Evet/Hayır)	19 / 69	45 / 137	0,55 (≥0,05)
Acil stoma oluşturulması (n=184)	71 (38,6%)	113 (61,4%)	0,01 (≤0,05)
Elektif stoma oluşturulması (n=86)	17 (19,8%)	69 (80,2%)	

Tablo 2. Multivaryant Lojistik Regresyon Analizi: Komplikasyon Gelişimi İçin Risk Faktörleri

Değişken	OR (Odds Ratio)	%95 GA (Güven Aralığı)	p
Cinsiyet (E/K)	1,12	0,71 – 1,78	0,62 (≥0,05)
Gestasyonel yaş (hafta)	0,98	0,92 – 1,05	0,48 (≥0,05)
Doğum ağırlığı (kg)	0,99	0,95 – 1,03	0,44 (≥0,05)
Komorbidite varlığı	1,18	0,68 – 2,04	0,55 (≥0,05)
Acil stoma oluşturulması	2,30	1,25 – 4,10	0,01 (≤0,05)
Kolostomi/ileostomi	1,40	0,94 – 2,12	0,09 (≥0,05)

Sonuç

- Çocuk hastalarda en sık karşılaşılan stomaya bağlı komplikasyonlar peristomal dermatit ve yara ayrışmasıdır.
- Acil şartlarda oluşturulan stomaların komplikasyon gelişimi açısından anlamlı derecede yüksek risk taşıdığı görülmektedir.
- Komplikasyonları azaltmak için özellikle acil stoma oluşturulan hastalarda özenli şekilde stoma bakımının uygulanması kritik öneme sahiptir.